

**Інструменти вирішення
екологічних проблем: контроль
за дотриманням норм
законодавства, робота з
виконавчими та законодавчими
органами влади**

**Експертно-дорадчий центр
“Правова аналітика”**

Мар’яна Булгакова

Київ-2014

Питання для обговорення:

1. Доступ до інформації. **Публічна інформація.**
Екологічна інформація.
2. Запит про надання інформації. **Звернення.**
3. **Обмеження доступу до інформації.**
4. **Оскарження дій/бездіяльності в адмін. порядку**
5. **Прокурорський нагляд**
6. **Оскарження дій та бездіяльності в суд. порядку**
7. **Звернення в міжнародні інстанції**

Законодавство про інформацію

- Ст. 10 Європейської конвенції
- Ст. 34 Конституції України
- Закон “Про інформацію”
- Закон “Про доступ до публічної інформації”
- Закон “Про звернення громадян”
- Закон “Про державну таємницю”
- Закон “Про охорону навколишнього природного середовища”
- Кодекс про адміністративні правопорушення
- Закон “Про засади запобігання і протидії корупції”
- Закон “Про прокуратуру”
- Підзаконні нормативно-правові акти

Яка інформація є публічною?

- Відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація,

- що була отримана або створена **в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків**

- або яка знаходиться **у володінні суб'єктів владних повноважень,**

- **інших розпорядників публічної інформації, визначених цим законом**

Розпорядники публічної інформації

(в кого можна запитувати публічну інформацію?)

**Суб'єкти
владних
повноважень**

**Юридичні
особи, що
фінансуються
з державного і
місцевого
бюджету – щодо
використання
бюджетних
коштів**

**Особи, що вико-
нують делеговані
повноваження
суб'єктів владних
повноважень
(освітні, оздоров-
чі, соціальні) -
щодо їх виконання**

**Суб'єкти
господарюва-
ння, що зай-
мають доміну-
юче станови-
ще, природні
монополії -
щодо умов
постачання
товарів, послуг
та цін**

- **Суб'єкти владних повноважень – органи державної влади, органи місцевого самоврядування, інші суб'єкти, що виконують владні управлінські функції, рішення яких є обов'язковими до виконання**

До **розпорядників інформації**, зобов'язаних оприлюднювати та надавати за запитом інформацію, прирівнюються **суб'єкти господарювання**, які володіють:

1. інформацією про стан довкілля;
2. інформацією про якість харчових продуктів і предметів побуту;
3. інформацією про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події, що сталися або можуть статися і загрожують здоров'ю та безпеці громадян;
4. іншою інформацією, що становить **суспільний інтерес** (суспільно необхідною інформацією)

Якою інформацією володіють органи державної влади?

- Системи обліку публічної інформації
місяць облік документів, що знаходяться у володінні органів державної влади
- Положення про органи державної влади – визначають компетенцію та повноваження

Інформація про стан довкілля (екологічна інформація)

Стан довкілля, біорізноманіття, фактори що впливають на довкілля, ГМО, угоди, політика та законодавство в галузі навколишнього природного середовища, стан здоров'я і безпеки людей, витрати, джерела фінансування... **та інші відомості**

- НЕ може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом, КРІМ інформації про місце розташування військових об'єктів

Хто може запитувати публічну інформацію?

Будь-які **фізичні особи**

Будь-які
**юридичні
особи**

Об'єднання
громадян
**без статусу
юридичної
особи**

ВИМОГИ до запиту

(запитування публічної інформації)

- **ім'я** (найменування) запитувача;
 - **поштову адресу** або адресу електронної пошти запитувача;
 - **номер засобу зв'язку** запитувача, якщо такий є;
 - **загальний опис інформації** або вид, назву, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит, якщо запитувачу це відомо;
 - **підпис і дату**, за умови подання запиту в письмовій формі.
- ❖ Положення про порядок доступу до інформації
 - ❖ Затвердження форм запитів у органах державної влади

Терміни розгляду запиту

30 робочих днів

5 робочих днів

доступ до *публічної інформації*

48 годин

якщо запит стосується:

- *інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи,*
- *стану довкілля,*
- *якості харчових продуктів і предметів побуту,*
- *аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших надзвичайних подій, що сталися або можуть статись і загрожують безпеці*

Терміни розгляду звернень (заяв/клопотань, пропозицій, скарг)

Не
більше
1
місяця

Ті, які *не*
потребують
додаткового
вивчення
- **невідкладно**, але
не більше **15 днів**

Якщо *вирішити*
звернення в 1-
місячний термін
неможливо, то
керівник органу
повідомляє про це
особу, і вирішує
звернення
протягом **45 днів**

Інформація з обмеженим доступом

Конфіденційна

- інформація фізичних і юридичних осіб

Таємна
(ЗУ "Про державну таємницю")

Службова

(Переліки відомостей, що становлять службову інформацію органів державної влади)

- Обмеженню підлягає інформація, а не документ
- Не можна обмежити Перелік відомостей, що становлять службову інформацію

Коли можливим є обмеження доступу до публічної інформації?

При дотриманні сукупності **трьох** вимог:

- в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності, громадського порядку
- з метою запобігання заворушенням чи злочинам
- для охорони здоров'я населення
- для захисту репутації або прав інших людей,
- для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно,
- для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя

розголошення інформації може завдати **істотної шкоди** цим інтересам

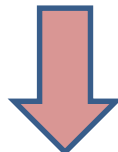
шкода від оприлюднення такої інформації **переважає суспільний інтерес** в її отриманні

НЕ може бути обмежено доступ до інформації про:

ЗУ “Про доступ до публічної інформації”:

- розпорядження **бюджетними коштами**,
- володіння, користування чи розпорядження **державним, комунальним майном**
- умови **отримання цих коштів чи майна**,
- **прізвища, імена, по батькові фізичних осіб та найменування юридичних осіб**, які отримали ці кошти або майно,

КРІМ випадку, коли поширення такої інформації може завдати шкоди інтересам національної безпеки, оборони, розслідуванню чи запобіганню злочину, при дотриманні вимог ч.2 ст.6 Закону «Про доступ до публічної інформації» (умови обмеження доступу до інформації).

**До інформації з обмеженим доступом не
можуть бути віднесені такі відомості
ЗУ «Про інформацію»:**

- 1) про **стан довкілля, якість харчових продуктів** і предметів побуту;
- 2) про **аварії, катастрофи, небезпечні природні явища** та інші **надзвичайні ситуації**, що сталися або можуть статися і загрожують безпеці людей;
- 3) про **стан здоров'я населення, його життєвий рівень**, (харчування, одяг, житло, медичне обслуговування та соціальне забезпечення), а також про соціально-демографічні показники, **стан правопорядку, освіти і культури населення**;
- 4) про факти **порушення прав і свобод** людини і громадянина;
- 5) про **незаконні дії органів** державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб;
- 6) **інші** відомості, доступ до яких не може бути обмежено відповідно до законів та міжнародних договорів України.

**Не може бути віднесена до інформації з
обмеженим доступом інформація про:
(ЗУ“Про засади запобігання і протидії корупції”)**

- 1) розміри, види **благодійної та іншої допомоги**, що надається фізичним та юридичним особам чи одержується від них

- 2) розміри, види **оплати праці** суб'єктів відповідальності за корупційні правопорушення, а також одержані цими особами за правочинами, які підлягають обов'язковій державній реєстрації, дарунки (пожертви).

Яка інформація не може бути конфіденційною?

- інформація **суб'єктів владних повноважень**
- інформація юридичних осіб, що **фінансуються з державного бюджету**
- інформація осіб, якщо вони **виконують делеговані повноваження суб'єктів владних повноважень**, включаючи надання освітніх, оздоровчих, соціальних або інших державних послуг
- інформація **суб'єктів господарювання, які займають домінуюче становище на ринку**, або є природними монополіями
- інформація **про стан довкілля**
- інформація **про якість харчових продуктів і предметів побуту**
- інформація **про аварії, катастрофи, небезпечні природні явища та інші надзвичайні події**
- інша інформація, що становить **суспільний інтерес**.

Інформація суспільного інтересу

- свідчить про **загрозу держ. суверенітету, тер. Цілісності;**
- забезпечує реалізацію конст. прав, свобод і обов'язків;**
- свідчить про можливість **порушення прав людини, введення громадянської воєнної служби, шкідливі екологіч. та ін. негат. наслідки діяльності (бездіяльності) фіз. або юр. осіб тощо)**

Інформація з обмеж. доступом може бути поширена, якщо вона є суспільно необхідною, тобто є предметом сусп. інтересу, і **право громадянськості знати цю інформацію переважає потенційну шкоду від її поширення.**

Оскарження дій та бездіяльності органів державної влади

До вищестоящих органів (положення про органи державної влади)

До керівника розпорядника інформації

Суд
(Кодекс Адміністративного судочинства)

Прокуратура
(ЗУ "Про прокуратуру", "Про звернення", "Про інформацію" Кодекс про адмін. правопорушення)

Право на інформацію – протокол про адмін. правопорушення **в суд**

Нагляд за дотримання міжнародних зобов'язань

МЗС

(положення про МЗС)

Європейський суд з прав людини
(обов'язковість до виконання рішень ЄСПЛ)

Комітети із нагляду за дотриманням міжнародних конвенцій
(звернення держав, звернення громадян і НГО у рідкісних випадках)

Судові процеси

Доступ до інформації про міжнародні угоди із продажу квот на викиди парникових газів

Відповідачі:

1. МЮУ,
2. Державне Агентство екологічних інвестицій

Позов задоволено частково судом 1 інстанції (2012)
ДАЕІ оскаржило дане рішення (2012)
Апеляція триває більше року (2012-2013)
Угоди не опубліковано (2014)

Позов до Генеральної прокуратури України

Контроль прокуратури
за виконанням
законодавства про
інформацію та про
звернення
народними
депутатами щодо
надання ними
інформації суспільного
інтересу на запит
громадськості

✓ Позов
відхилено у
першій та
апеляційній
інстанціях

✓ Прокуратура не
здійснює нагляд за
діяльністю ВРУ
(позиція
відповідача та
судів)

ЗВЕРНЕННЯ: Вилучення із **Переліку відомостей службової інформації** пункту, яким Державному Агентству екологічних інвестицій дозволено обмежувати доступ до інформації, про конфіденційність якої орган державної влади домовляється у договірному порядку

Звернення в КМУ, Мін'юст, комітети ВРУ, Адміністрацію Президента...

- КМУ дав доручення **Мінприроди** вивчити питання
- за результатами пункт Переліку, про вилучення якого просила ЕДЦ “Правова аналітика” - **вилучено**

Дякую за увагу!

bulgakova@legalanalytics.com.ua

